

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.256/2017/5.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Zsoldos Mariann ügyvéd

Az alperes:
Az alperes képviselője:
Dr. Kovalcsuk András ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetése és
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.176/2016/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.M.2657/2014/23.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.176/2016/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 40.000 (negyvenezer) forint és 10.800 (tízezer-nyolcszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A 492.000 (négy száz kilencvenkettő ezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1989. október 1-jétől állt közalkalmazotti jogviszonyban a M.R.-nál, majd átalakulás folytán 1996. augusztus 1-jétől kezdődően munkaviszonyban a M.R. Zrt-nél, illetőleg annak jogutódjánál, a M-t. és V.A.-nál. A munkaköre szerkesztő volt.
- [2] A felperes lakosként 2014-ben néhány nap késéssel fizette be az éves parkolási díját, ami miatt négy nap alatt összesen 26.400 forint bírságot szabott ki vele szemben a J.P.Ü. Sz. Emiatt levelet írt a kerület jegyzőjének, amelyre a parkolási társaság vezetője válaszolt. Ezt követően 2014. június 6-án dr. K.M. polgármesternek írt levelet a felperes a parkolási renddel kapcsolatos interjúkészítési kérelem tárgyában. Szarkasztikus hangvétellel rögzítette, hogy szeretne maradéktalanul gyönyörködni a M. tér virágjaiban, de „idén február eleje óta, amióta a J.P.Ü.SZ. egy hét alatt 26.400 forintot zabrált ki belőlem - amit jegyző asszonynak, majd B.CS. úrnak kellő részletességgel megírtam, hogy miért teljesen indokolatlanul - nem tudok maradéktalanul gyönyörködni a virágokban”. Kérte a polgármester segítségét, hogy ezt számára tegye lehetővé, és a levelét azzal zárta, hogy „amennyiben Önnek nincs hatásköre arra, hogy utasítsa a fent említett céget, hogy a begyűjtött 26.400 forintnyi összeget adják vissza, kérem polgármester urat, hogy szíveskedjen olyan embert kijelölni, akivel a kerületi parkolási gyakorlatról lehet interjút készíteni, ami vagy a M.R.-ban hangzana el, vagy más orgánumban jelenne meg”. A felperes a levelében címeként a B.B.S.-t tüntette fel.
- [3] 2014. július 14-én az M. HR menedzsere és a jogi vezető személyesen meghallgatta a felperest a levéllel kapcsolatban, majd ezt követően azonnali hatályú felmondást adott ki a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 78. § (1) bekezdés a) - b) pontjaira hivatkozással. Indokolásában rögzítette, hogy a felperes a 2014. június 6-ai keltezéssel dr. K.M. polgármesterhez intézett levelében arra kívánta őt rávenni, hogy vagy intézkedjen a parkolási bírság visszafizetéséről, vagy jelöljön ki olyan személyt, akivel interjút készíthetne. A felperes a magatartásával olyan látszatot kelthetett, amely alkalmas lehet a munkáltató, mint közfeladatot ellátó alap- és médiumtevékenységébe vetett közbizalom megingatására, hiszen kifejezetten a saját személyes bírságolási ügyében az alperes címéről levelezett. Olyan igényt fogalmazott meg a polgármesterrel szemben, hogy direkt vagy indirekt módon intézkedjen egy gazdasági társaságnál, ez pedig súlyos kötelezettségszegés, illetve olyan magatartás, amely a munkáltató részéről nem tolerálható. A felperes a közszolgálati médiumot saját érdeke szolgálatába nem állíthatja, és ráadásul olyan stílusban, „mely túlmutat a munkajog területén”. Az alperes rögzítette még az

intézkedése indokolásában, hogy a felperes magatartása súlyosan sérti a munkáltató érdekeit, és mint ilyen, az Mt. 6. § (1) és (2) bekezdésébe, valamint a 8. § (1), (2) és (3) bekezdéseibe ütközik. A felperes súlyosan veszélyeztette a munkáltató jóhírnevét, szervezeti érdekét, mert a munkáltatót közvetve egy megengedhetetlen nyomásgyakorlás eszközeként kívánta felhasználni.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [4] A felperes a keresetében az azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Hivatkozása szerint a munkáltató az Mt. 78. § (2) bekezdésében szabályozott tizenöt napos szubjektív határidőt túllépte, így az intézkedése elkésett. Ezen túlmenően arra mutatott rá, hogy az azonnali hatályú felmondás indokai nem alaposak, továbbá nem sértette az alperes üzleti érdekét azáltal, hogy az interjúkérelmét a munkáltató címéről küldte meg.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a szubjektív határidő megtartásra került, az azonnali hatályú felmondás indoka pedig kétséget kizáróan valós és okszerű volt, és ez kielégítette az Mt. 78. § (1) bekezdés a) - b) pontjában foglalt kritériumokat.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.M.2657/2014/23. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen a felperesnek a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben elmaradt jövedelem címén 3.112.530 forintot kártérítésként annak kamatával együtt, valamint végkielégítést kamataival. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest perköltség fizetésére, rögzítve, hogy az eljárás illetéke az államot terheli.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítélete szerint az alperes az azonnali hatályú felmondásban az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés a) és b) pontjára is hivatkozott, amely együttesen általában nem alkalmazható. Az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölt indok a másik fél kötelezettségszegésével, míg a b) pontban lévő indok kötelezettségszegés nélkül a másik fél magatartásával állhat összefüggésben. Az együttes alkalmazásra legfeljebb abban az esetben van lehetőség, ha a munkáltató intézkedése több felmondási indokot tartalmaz, és azok közül az egyik a) pontnak, míg a másik b) pontnak felel meg.
- [8] Tény, hogy a felperes a 2014. június 6-ai levelét a polgármesterhez írta, és az is, hogy azon a M.R. Zrt. B.S. utcai címét tüntette fel. A levél értelmezése kapcsán vita volt a felek között, az alperes ugyanis azt állította, hogy a felperest kizárólag önös cél vezette: a büntetésként kifizetett pénz visszaszerzése, míg a felperes arra hivatkozott, hogy közérdeklődésre számot tartó

probléma körében kívánt riportot készíteni. A bíróság felhívása ellenére a perben egyik fél sem bizonyította állításait.

- [9] Az alperes bizonyítékként a P.T.B.K.M.NY.I.I.NY.T., dr. habil. Sz.T. egyetemi docens által a felperes felkérésére 2015. május 27-én készített nyelvészeti szakértői véleményét csatolta, amely dr. G.G.-nak dr. K.M. polgármester részére írt levelét elemezte szövegsemantikai, pragmatikai, grammatikai és stilisztikai szempontból. A bíróság megítélése szerint az alperes a terhére eső bizonyítási körben az általa felkért szakértő véleményével a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Nem azt kellett igazolnia, hogy az azonnali hatályú felmondás alapját képező levelet ő a magyar nyelv szabályainak megfelelően, a Ptk. 6:8. §-ában foglaltak szerint értelmezte, hanem azt, hogy a felmondás alapját képező levéllel a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan megszegte a felperes, vagy súlyosan gondatlan magatartást tanúsított.
- [10] A felperes sem bizonyította állításait, a 2014. április 25-ei e-mail megkeresés nem íródhatott a 2014. június 6-ai levele kapcsán.
- [11] Fentiekre figyelemmel a bíróság az eset összes körülményét értékelve és mérlegelve abból indult ki, hogy a levél címzettje, aki maga is kommunikációs szakember, a levelet interjúkészítési kérelemként értékelte és utasította vissza. Az kétségtelen, hogy annak hangneme provokatív és minősíthetetlen, a levél megküldésével azonban a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben nem szegte meg. A felperesnek, mint a „H.N.” című műsorhoz beosztott szerkesztőnek nem volt feladata a parkolási anomáliák tárgyában riportot készíteni, azonban nem volt elzárva attól, hogy ezt megtegye. Interjúkészítés körében a levelezést a felperes a munkáltató címéről folytathatta. A bíróság megítélése szerint a levél stílusa miatt egy rendes felmondás lett volna indokolható, de minősített kötelezettségszegés nem valósult meg.
- [12] A felperes 25 éve dolgozott az alperesnél, illetőleg a jogelődjénél, és a munkáját nyilvánvalóan kifogástalanul végezte, ha ilyen hosszú ideig fennmaradt a jogviszonya. A bíróság megítélése szerint tehát a felperes sem a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét nem szegte meg, sem olyan magatartást nem tanúsított, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tette. Az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát azonnali hatályú felmondásával.
- [13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.176/2016/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, és a felperest együttes első- és másodfokú perköltség fizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, ezért az eljárások illetékét az állam viseli.
- [14] A másodfokú bíróság az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés a) és b) pontjára tekintettel kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, miszerint főszabályként azonnali hatályú felmondás

esetén az Mt. 78. § (1) bekezdés a) és b) pontjában megjelölt feltételek együttes alkalmazására csak abban az esetben van lehetőség, ha az több felmondási indokot is tartalmaz, ilyen esetben az azonnali hatályú felmondásban megjelölt magatartás a b) pontra tartozónak is minősülhet. Az azonnali hatályú felmondás szempontjából a felróhatóság közömbös, annak alaposságához nincs is szükség a magatartás szándékosságára vagy súlyos gondatlanságára, az vizsgálendő, hogy ezen magatartásra alapított intézkedés esetében az okszerűség fennáll-e.

- [15] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a levél megfogalmazásával nem a munkaviszonya keretében járt el, viszont a munkáltatója tevékenységével összefüggő volt az eljárása.
- [16] Önmagában a 2014. június 6-án a polgármesternek írt levél tartalmából, annak értelmezéséből megállapítható, hogy az személyes ügyben keletkezett függetlenül attól, hogy az alperes nyelvészeti szakvéleménynek nevezett okiratot csatolt. A szöveg tartalma egyszerű nyelvtani értelmezéssel is megállapítható, abból kitűnik, hogy a felperes a saját ügyében kívánt eljárni a polgármesternél, és nem annak van jelentősége, hogy ez mennyire háborította fel dr. K.M.-t, hanem annak, hogy etikailag elfogadható-e ez a magatartás. A bíróság osztotta az alperes álláspontját, vagyis, hogy nem arról szólt a levél, mint amit a felperes a perben állított. Amennyiben közérdekből kívánt riportot készíteni, akkor ezt egy udvarias levél formájában a szarkasztikus, gunyoros megjegyzéseket és saját érintettségét is mellőzve fogalmazhatta volna meg.
- [17] A másodfokú bíróság azzal az alperesi állásponttal is egyetértett, hogy a felperes nyomásgyakorlást helyezett kilátásba, és csak a visszatérítési kérelem eredménytelenségének esetére kívánt interjút készíteni. Mindezt alátámasztja azt a körülmény, hogy a felperes a 2014. július 14-én tartott személyes meghallgatás során úgy nyilatkozott, hogy „Ha kifizetik a bírságot, akkor nincs ügy, nincs miről interjút készíteni, illetve bárkinek nincs miről beszélni”. Amennyiben a felperes a parkolási visszasságokat kívánta volna tisztázni, kifejezetten saját ügyét mellőzve csak erről írt volna megkeresést.
- [18] Annak sincs jelentősége, hogy a felperes a személyes meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet nem írta alá, mert maga vezette arra rá, hogy tizenöt napon belül további észrevételeket kíván tenni. Ezt azonban a későbbiekben nem tette meg, a per során sem vezette le tételesen, hogy milyen nyilatkozatai maradtak ki a jegyzőkönyvből.
- [19] Helyesen hivatkozott az alperes az Mt. 6. § és 8. §-ában megfogalmazott korlátozásokra a munkavállalót érintően a munkaviszony idejére nézve, és kiemelendő, hogy ezek a munkaviszony alatt a munkaidőben és a munkaidőn kívüli elvárt magatartásokra vonatkozó tilalmak, korlátok.
- [20] Az alperesnek mint közfeladatot ellátó médiumnak kiemelkedően fontos a korrekt, tárgyilagos, nem személyeskedő stílus és hangnem, amely megsértése esetén a munkáltató jóhírneve sérülhet. A

közfeladatot ellátó alperes esetében a cinikus hangvételő, saját ügyének előtérbe helyezésével nyomást is gyakorló felperesi levél mellett a munkáltató jogszerűen dönthetett a jogviszony megszüntetéséről, hiszen ez újságírótól elfogadhatatlan és etikátlan magatartás volt. Önmagában egyetlen magatartás is megalapozhatja az azonnali hatályú felmondást, a felperes cselekménye súlyosságát kellett értékelnie az alperesnek. A felperes nem a „H.N.” című műsor munkatársaként járt el, hanem a magánéletében felmerülő probléma megoldását kívánta összekapcsolni az újságíró munkakörével, amely etikátlan, mert a pénz visszafizetésének elmulasztása esetén kívánt csak újságíróként fellépni.

- [21] A felperes helytelenül állította, hogy nem vonatkoznak rá az alperesi szabályzatok, mert ugyan a 2008. november 24-én kelt munkaszerződés-módosítást a felperes nem írta alá, a későbbi módosításokat azonban igen, és ezek, illetve a munkaköri leírás rendelkezései értelmében is tudomásul vette, hogy a munkaszerződésben nem szabályozott kérdésekben az Mt. és egyéb alperesi szabályzatok irányadóak rá. A munkáltató Vezérigazgatói Utasítása értelmében a munkavállalók sem a munkavégzésük során, sem azon kívül nem veszélyeztethetik többek között az alperes társadalmi megítélését, egyéb méltányolható érdekét, és a médiaszolgáltatók pártatlanságát. A felperesnek az Újságírói Etikai Kódex értelmében feladata volt a valósághű tájékoztatás újságíróként, és hivatásának gyakorlása során nemcsak munkaidőben kellett eljárnia ezen szemlélettel, hanem munkaidőn kívül is.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [22] A felperes felülvizsgálati kérelme elsődlegesen a jogerős ítélet „megváltoztatására”, és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte, és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta. Jogszabálysértésként az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés a) és b) pontját jelölte meg.
- [23] Az alperes sem az azonnali hatályú felmondásában, sem az első-, illetve a másodfokú eljárásban nem hivatkozott az Mt. 78. § (1) bekezdés b) pontjára, ekként nem állította, hogy „egyébként tanúsítottam olyan magatartást, amely okán a munkaviszony velem szemben nem volt fenntartható”.
- [24] Az elsőfokú eljárásban az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség az azonnali hatályú felmondás valósága és okszerűsége tekintetében, amely sikertelen maradt.
- [25] Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította, hogy „alperes álláspontja téves”, az Mt. 78. §-ában foglalt mindkét fordulatot együttesen általában nem lehet alkalmazni tekintettel arra, hogy az a) pontban megjelölt indok a másik fél kötelezettségszegésével, míg a b) pontban lévő indok a kötelezettségszegés nélkül a másik fél

magatartásával állhat összefüggésben, és az a) pont megvalósulásának feltételéül állított kötelezettségszegés a b) pont alkalmazása esetén kizárt.

- [26] Az elsőfokú bíróság a fentiek ellenére összességében azt állapította meg, hogy a felperes sem munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét nem szegte meg, sem pedig olyan magatartást nem tanúsított, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tette.
- [27] A másodfokú bíróság az Mt. 78. § (1) bekezdését sértő módon járt el, amikor a határozatával egy olyan azonnali hatályú felmondást tekintett az Mt. 78. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogszerűnek, amelyet a munkáltató az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára alapított.
- [28] Ilyen előzmények után minden alapot nélkülöz a jogerős döntés, sérti a Pp. 2. § (1) bekezdésében szabályozott, a perek tisztességes lefolytatásához való jogot, és a Pp. 3. § (2) bekezdését, vagyis a bíróság kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz való kötöttségének elvét.
- [29] A másodfokú bíróság azzal, hogy minden előzmény, munkáltatói felmondási indok és bizonyítási eljárás hiányában, saját elhatározása alapján az Mt. 78. § (1) bekezdésének b) pontjára alapította az ítéletét és megállapította az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét, a felperest elzárta a tisztességes eljáráshoz való jogától és attól, hogy igazolhassa, miszerint a magatartása nem lehetetlenítette el a munkaviszony fenntartását.
- [30] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [31] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [32] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben kell előadni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a jogerős határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja.
- [33] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól

elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont]. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 206. §-ának megsértését nem panaszolta, így jelen eljárásban is a jogerős ítéletben rögzített tényállás volt irányadó.

- [34] Fentiekből következően a jelen eljárásban kizárólag az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés a) és b) pontjának megsértése, illetve a Pp. 2. § (1) bekezdésének és 3. § (2) bekezdésének betartása volt értékelhető.
- [35] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint az azonnali hatályú felmondást is tartalma szerint kell elbírálni függetlenül attól, hogy a fél melyik pontra hivatkozik [Mt. 78. § (1) bekezdés a) vagy b) pont].
- [36] A munkáltató intézkedése részletesen felsorolta azon okokat, amelyek a jogviszony megszüntetést indokolttá tették. Téves azon felülvizsgálati érvelés, miszerint az alperes nem állította, hogy a felperes „egyébként tanúsított olyan magatartást, amely okán a munkaviszony vele nem volt fenntartható”. Ugyancsak alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy az alperes az intézkedését az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára alapította, az elsőfokú bíróság is ezt értékelte, a másodfokú bíróság pedig „saját elhatározása” alapján vonta vizsgálódási körébe az Mt. 78. § (1) bekezdés b) pontját. E körben a bíróságok részéről jogsértés nem történt, az intézkedésben az alperes az Mt. 78. § (1) bekezdés a) – b) pontját is felhívta. Az azonnali hatályú felmondást a következetes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően tartalma szerint bírálta el a másodfokú bíróság, és eszerint hozta meg a jogszabályoknak megfelelő döntését. A jognyilatkozat tartalma szerinti elbírálása folytán tehát nem sérült sem a tisztességes eljáráshoz (Pp. 2. §) való jog, sem a kérelemhez kötöttség elve [Pp. 3. § (2) bekezdés], a felülvizsgálati kérelem erre történő hivatkozása alaptalan.
- [37] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [38] A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [39] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetéke az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az államot terheli.
- [40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. április 11.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró**